

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL

23-ik szám.

Csütörtök, június 7-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékek együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A Torontál-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előlegesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100-200 szóig 2 frt, 200-300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondosorsó hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekén, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Vasuti értekezlet.

A megyénk főispánja által egybehívott vasuti értekezlet folyó hó 5-én d. e. 10 órakor tartott meg nagyszámú helybeli és vidéki közönség részvételével, mely értekezlet megállapodásairól szóló jegyzőkönyvet egész terjedelmében közöljük mint következik:

J e g y z ő k ö n y v .

Felvetett Torontálmegye székvárosában Nagy-Becskerekén 1883. évi június hó 5-én a megye területén létesítendő helyi érdekű vicinális vasutvonalok tárgyában tartott értekezlet alkalmával.

Jelen voltak: Hertelendi és vidornyalaki Hertelendy József úr, a szt. István r. kiskeresztése, Torontálmegye főispánja ő méltóságának elnöke alatt, vizeki Tallián Béla megyei alispán, zombori Rónay Jenő megyei főjegyző, Poroszkay Béla tisztii főügyész, Kovács Ágoston kir. tanácsos ő nagysága, Várady Mihály kir. tanácsos ő nagysága, Schaffer Antal pápai kamarás, p. apát, esperes-plébános ő nagysága, Kulifay Lajos polgármester, Bielek Vilmos, Dr. Schwarz Mihály, Dr. Stassik Ferencz, Molnár Mihály, Kellner Ede, Franz J. L., Steinitzer Géza nagy-beckerek lakosok, továbbá br. Liphay Antal ő méltósága, Csávossy Ignátz kir. tanácsos és Csávossy Béla ő nagysága, a foenyi urad. képviselőiben: Csernovits Arszén, ifj. Dániel Pál, Dániel Ernő, Babits József mint a zombolyai uradalom képviselője, Dr. Demkó Pál a bánlaki uradalom képviselője, Várkonyi József, Zsupunsky Vladimir, Mihálovits Miksa orsz. képviselő, Szerelmi Antal, Gyertyánffy László birtokosok, Christian Pancsova város polgármestere, Radoszavlyevits Dragutin pancsovai jár. szolgabíró, végre Antalfalva, Debelyácsa, Idvor, Tomasevacz, Szeferin, Czrepaj, Ujfalu, Glogon, Lajosfalva, Zichyfalva, Román- és Német-Szárcsa, Uzdin, Bóka, Bega-Szt.-György, Szécsány, Horv.-Neuzina, Jabuka, Franzfeld, Neudorf és

Kanak községek előjárói és illetve megbizottjai.

Elnök főispán ő méltósága utalva közlekedési eszközeink primitív voltára, utainknak a kedvezőtlen időszakokbani járhatatlanságára, a kö és jó fedenyag hiányára, mely miatt megyénkben a műutaknál könnyebben és olcsóbban létesíthetők vicinális vasutak, kijelenti, miszerint több megyebeli tekintélyes férfiak — kik ily vasutak létesítését tűzték ki céljukul — megkeresésének engedve, a mai napra értekezletet hívott össze oly célból, hogy az egyes érdekelt vidékek képviselői által jelöltesse meg azon vonalak, melyeknek kiépítése szükséges és lehető, és általában határozassék meg azon eljárás, mely az eszme megvalósítása és a cél elérése érdekében követendő leszen, megjegyzi továbbá elnök főispán ő méltósága, hogy míg a vasút építési kérdés megyénkben eddig csak pium desiderium volt, ez hála a helyi érdekű vasutakról és a megyék háztartásáról szóló újabb törvényeinknek, a szép reményekkel kecségtető aratási kilitásoknak és a pénzpiac jelenlegi kedvező helyzetének — most már a lehetőségek sorába tartozik, üdvözli tehát a nagy számban megjelent központi és vidéki érdekelteket, s az értekezletet megnyitottak nyilváníti.

Ifj. Dániel Pál ó-lézi birtokos meleg szavakban fejezi ki úgy saját valamint az általa képviselt vidék érdekeltége nevében hálás köszönetét ő méltóságának azon nemes és buzgó törekvéseért, mellyel a kormányzatára bízott megye felvirágoztatását előmozdítani és állandó jólétét biztosítani törekszik és kívánja, hogy a Mindenható ő méltóságát e nemes törekvéseiben támogassa és őt szeretett hazánk és édes megyénk diszere és dicsőségére sokáig éltesse,

mely kívánatához az értekezlet összes tagjai lelkes éljenzéssel csatlakoztak.

Ennek után az értekezlet napirendjének megállapítása javaslatotván, kimondatott, hogy mindenek előtt jelöltesse meg általánoságban azon vonalok, melyeket az értekezlet vicinális vasút építésre alkalmasnak, célszerűnek és lehetőnek tart,

ehhez képest határozatilag kimondatott és az értekezlet által egyhangulag elfogadtattak a következő vonalok é. p.: 1. a nagy-beckerek — pancsovai; 2. a nagy-beckerek — verseczi; 3. a Nagy-Becskerek Módos községeit érintve és a temesvárbáziási vasúthoz vivő vonal Csáková esetleg más hellyel való csatlakozással, végre 4. a n.-beckerek — zombolya — perjamosi vonal.

Indítványoztatott továbbá, hogy már a jelen értekezlet alkalmával alakítsák egy 100 tagú létesítő bizottság, a mely bizottság feladata legyen az egyes vonalok létesítése érdekében megkívántató további intézkedéseket megtenni.

A tett indítványhoz képest megalakítottak a 100-as bizottság é. p. olyképen, hogy annak kebeléből az érdekközösségre való tekintettel, 4 vidéki albizottság alakítottak: a) A megye székhelyéről a 100-as bizottság tagjaivá egyhangulag megválasztattak: Tallián Béla, Rónay Jenő, Poroszkay Béla, Várady Mihály, Schaffer Antal, Kulifay Lajos, Kovács Ágoston, Dr. Demkó Pál, Franz J. L., Steinitzer Géza, Ormody Imre, Rósa Ferencz, Molnár Mihály, Dr. Schwarz Mihály, Dr. Stassik Ferencz, Bielek Vilmos, Kellner Ede, Petrovits Emil, Hadffy Dóme, Vattay Miklós, Annu Ádám.

b) A nagy-beckerek — pancsovai vonalra nézve: Thurn-Taxis Égon herczeg, Dániel Ernő, Radoszavlyevits Dragutin pancsovai és Iszakovits Milan antalfalvi járási szolgabírók, továbbá Uzdin, Antalfalva, Lajosfalva, Debelyácsa, Czrepaja, Franzfeld, Neudorf, Jabuka, Glogon, Idvor, Tomasevacz, Szeferin, Jarkovacz, Oppova, Baranda, Szakula, Bótos, Orlovát, Román- és Német-Écska községek.

c) A nagy-beckerek — verseczi vonalra nézve: br. Liphay Antal, báró Liphay Béla, Damaszkín János, Damaszkín Arszén, Balas Vincez, Vécsey István, id. Dániel Pál, ifj. Dániel Pál, Mihálovics Miksa, Mesterovits János, Zsupunsky Vladimir, br. Orczáné, Rothmayer zichyfalvi lakos, Trifunacz Sándor, továbbá Zichyfalva, Szerb- és Horvát-Bóka, Kanak, Széchenyfalva, Györgyháza, Margitta és Hajducicza községek.

d) A nagy-beckerek — módoscsáková vonalra nézve: Csávossy Ignátz, Csávossy Béla, Rupcsics József, Lebanovits István, Gyertyánffy László, Gyertyánffy János, gr. Karacsonyi Guidó, Szerelmi Antal, Mocsanyi Andrásné, Hertelendy Imre, Fendler Károly, Zsiros József, Patrubán Guido, Szerb- és Német-Módos, Szárcsa, Neuzina, Stefansfeld, Szécsán, Német- és Szerb-Párdány községek.

e) A nagy-beckerek — zombolya — perjamosi vonalra nézve: Bakalovich Ágost, Kiss Elemér, Deutsch Lajos, gr. Zichy Lajos, gr. Rogendorf Robert, gr. Pejacsevics Péter, br. Billot Henrik, gr. Csekonics Endre, Nákó János, Dezceny Mór, br. Liptay Antal, Bajzath Gusztáv, Hieronymi Károly, Belicska Benő, Nikolics Bogdán, Babics

József, továbbá Bega-Szt.-György, Zombolya, Osztern, Grabacz, Bán-Komlós, Lovrin, Pészak és Perjamos községek.

Javaslat tetetett továbbá a 100-as bizottság elnöke, helyettes elnökei és jegyzőjének megválasztása iránt,

mihelyt képest a százas bizottság elnökének egyhangulag és közakarattal Hertelendy József Torontálmegye főispánja ő méltósága választatott meg, ki ezen tisztelet közönnel elfogadván, kinyilatkoztatta, hogy a kitűzött cél elérése és az eszme megvalósítása érdekében a rendelkezésére lévő eszközök felhasználásával minden lehető tőle kitelhetőleg el fog követni;

elnöki helyetteséül megválasztatott továbbá Tallián Béla megyénk alispánja és Csávossy Ignátz kir. tanácsos úr ő nsga.; a százasbizottság jegyzőjévé Rónai Jenő, megyénk főjegyzője választatott meg egyhangulag.

A vidéki albizottságok tagjainak értekezletre való egybehívására és ezen bizottságok végleges megalakítására felkértek é. p.

a) A nagy-beckerek — pancsovai vonalra nézve Radoszavlyevits Dragutin, pancsovai járási szolgabíró, ki egyuttal felhivatott, hogy az értekezletet Antalfalvára hívja össze.

b) A nagy-beckerek — verseczi vonalra nézve ifj. Dániel Pál orsz. képviselő.

c) A nagy-beckerek — módoscsáková vonalra nézve Csávossy Ignátz, kir. tanácsos ő nsga.

d) A nagy-beckerek — zombolya — perjamosi vonalra nézve: gr. Csekonics Endre úr ő mlta. — A vidéki albizottságok saját kebelükből választják meg elnököket. — Egyuttal határozatilag kimondatott, hogy a vidéki albizottságok felhivandók, miszerint a Pancsova és Temesvárott létező vasuti létesítő bizottságokkal magukat érintkezésbe tegyék, a végleges megalakulás céljából mielőbb tartssanak értekezletet, az egyes vonalok irányát a közbeneső állomások meghatározásával jelöljék ki, az érdekelt községek és birtokosoknál oda hassanak, hogy a szükséges földterületeket a létesítendő vasut vonalra ingyen engedjék át és érdekeltégükhöz képest az építési költségekre adományokat illetőleg meghatározott összegű részvények vásárlására kötelező ajánlatokat tegyenek, az ajánlatokat az illetőktől beszeressék és egy szóval mindent elkövesse, a mi a kitűzött cél elérése s a vállalat létesítésének biztosítása érdekében szükségesnek mutatkozik, végre pedig felhivandók arra is, hogy minden értekezleti tanácskozás megállapodásait a százas bizottság elnökének bejelenték, ki a szuk-

TÁRGYA

Hogy éltünk ötven év előtt?

Irta Lauka Gusztáv.
(Folytatás.)

Kölcsonös látogatások, a mikor igyekeztek egymás feleségét elcsabítani. Generális vadászatok, a mikor sok vadat, de rendszeren egy pár hajót is megöltek.

A fölntárkép egyházi ünnepélyei, melyeken a lelkes s szent misével kezdte és a krampampulival végezte, s nagy szükségünk volt a „Miatyánk“ utolsó tételére: „Et ne nos inducas in tentationem.“

Hogy kaszinók is vannak a világon, azt csak a Helmezy Jelenkor-ából olvastuk ki. Regényeket és más efféléket csak a különemű ezredek könyvtáraiból olvastunk és a visszamaradt példányokat a chevaleresk tisztek voltak kénytelenek kifizetni.

Egyik másik tiszt igen elmesén jegyezte meg, hogy a vasárnapi ebédje Zschokke történeti novelláinak egy visszatérítendő kötetébe került. Nem egy életre való dáránál találtam regényeket, melyeknek előlapján ez állott: „Aus der Bibliothek des IV-ten Uhlanen-Regiments“. Néhány ilyen kötet a svadronyos kapitánynak három négy forintjába, a férjnek pedig olykor családi boldogságába került.

A kaszinót rendszeren fősvények kezdeményezték, hogy olcsón olvashassanak, de prédák segítettek a felvirágzás névűjára, a kik ott azután vagyonukat elkártyázták.

Kártya nélkül Magyarországon egyetlen kaszinó se tudott volna fennállni. A magyar ember mindig inkább bízott szerencséjében, mint munkásságában.

Tavaszzal és őszszel azután a családok szobafogságra voltak kárthatva. Nem volt az a meklenburgi ló, a melyik az útát Nagy-Károlytól a Kasodig vagy Poroszlótól Tiszafüredig meg bírta volna, s néhány megyében a Főispánt négy bivalyon szállították a gyűlés székhelyére.

Az agarászat sportját csak a nemesség űzte, természetesen a jobbágyok szántóföldjén. A porta olyan szentély volt, a hová a parasztnak csak fát vágni volt szabad bemenni. Ha valami nemes kisasszony, szive érzelmeit követve, nem nemeshez ment nőül, azt olyan messzalliancznak tekintették, mintha most a flandriai herczeg a borbély leányát venné feleségül.

Az akkori szolgabíró nagyobb úr volt a mostani miniszternél, a ki pedig egy helytartósági titkárt pénzért mutogathatott volna a vidéken, szebb jövedelemre tett volna szert, mint Evva Lajos Sara Bernhardt kisasszony.

A jó öregek, kik még Brezanoczy, Tomcsányi és Imre egyetemi tanároktól hallottak a rendszeres és nyugalmas élet áldásairól, a fiatalabbak hajszái által nem zavartatták meg magokat, hanem olyan helyes életmódot folytattak, a minő mellett az ember testi, lelki erejét, ruganyosságát és nyugalmát megőrizheti.

Korán keltek és korán feküdtek. A biblia néhány zsoltárjának elénekelésével aludtak el, korán reggel nyáron künn a kertben sétáltak, télen pedig fél negyedben a kementchéhez támaszkodva, szívták ki pipadohányukat.

Ha megharagudtak, kiabáltak, de haragjuk nem zavarta meg benső nyugalmukat.

Ünnepeken eljártak az egyházba és gúnyosan mosolyogták meg azokat, a kik a halhatatlanságban kételkedtek.

Mikor delet haragoztak, asztalhoz ültek s a terített asztalnál maradtak legalább is két óra hosszat. Szerették adománi és igen gyakran mosolylyal ajkaikon tértek a delutáni egy órai nyugalomra.

Ha delutáni alvásukat megzavarta valami, még másnap is meglátszott kedélyükön. A nyugalom után vagy kopóztak a közel cserjésekben vagy bor és savanyú víz mellett politikai vitákba keveredtek az olyan megrendítő hírek hallatára, mint a minők Wesselenyi, Kossuth vagy Tormássy perbe fogatásának hírei voltak. Ki hitte volna akkoriban, hogy ugyanaz a Tormássy Bach alatt helytartósági tanácsos lesz? Balogh János azontúl, hogy waltert komponált, nem hitt neki. Az asszonyok gyönyörű keringőjeért, megbocsátották elvi hüllenségét. — A jó öregek az estét jobbra családi körökben töltötték el. Hasznos vagy ártatlan mulattató tárgyakról társaloga, a kert fái között sétáltak és ha volt, gyermekeikben, vagy a hold világában gyönyörködtek. Ez az idyll azután addig tartott, míg az egyik, vagy a másik felásítan kezdett. Ha visszavonultak, se maradt a kert mindig üresen, mert a mint a gyertyákat kioltották, rendszeren gyümölcs- vagy dinnyetolvajok jelentkeztek.

A gazda nagyon csak akkor haragudott, ha az éretlen gyümölcsöt vagy dinnyét is lezaggatták.

Szerették az Istent, a természetet meg a szép asszonyokat; az elsőbe gyakran imádkoztak, a másodikban örömmel időztek, az asszonyokkal szivesen társalogtak. A két első mindenkor feltaláltak a nélkül, hogy keresniök kellett volna; az asszonyokat csak keresniök kellett, hogy feltalálhassák.

A mi kezökbe került, jobbra minden könyvet átolvastak. Szerették mondogni: „A

legüresebb könyvben is találni valami tanulást. Lapot is olvastak. Irigyletek azok sorsát, a kik a Napoleon történetébe behatoltak. A verseket nem nagyon szerették. Azt állították, hogy azok a lelek preszentesei.

Mindennap gyönyörködtek a nap felkölésében és lehunytában. Ennyiből állott minden költőességük.

Franciaországot versenylónak, Angliát bivalynak képelték, Olaszországról azt tartották, hogy az nyitott puská. Ha Oroszországról beszéltek, füleiket — ha Szibériáról, orrukat dugták be.

A forradalmakat a földrengésekhez hasonlították, melyektől legkönyebben a dologtalanok és gazdagok szabadulhattak.

Az uszorásokat utcánállónak tartották és ezzel különböztették meg őket az útonállóktól.

Mihelyt oly szegény emberek lányairól volt szó, a kik Pesten voltak kénytelenek szolgálni, elérzékenyültek.

A reggeli látogatók a ház népét rendszeren a kertben találták. A fakat nyesegették vagy tisztogatták, a virágokban gyönyörködtek vagy a gyümölcsfák terméseit mérlegelték. A méhek, sőt darazsok is, mintha régiebb ismerőseik lettek volna, vidáman körül dongták, de meg nem csípték őket.

Ilyenkor legörömbösebb enyelegetek az asszonyokkal.

Eszmekörökön kívül estek a nagyszerű paloták, vasutak, gőzhajók, muzeumok, mauzoleumok, Patti, Sarah Bernhardt, Zarzetzky és Sztupa Gyuri, és még is boldogok voltak, meghaltak a nélkül, hogy Párist, Nápolyt, Velenczét és Konstantinápolyt látták volna. Az inhalaczióról mit sem tudtak, az exhalacziót utolsó percükben ismerték meg. Nyugodjanak békeességben. (Vége köv.)

séghez képest a 100-as bizottságot értekez-
letre egybehívandja.

Azon felvetett kérdéssel szemben, hogy
kik által és hány szavazattal képviselheti
magát mindenik érdekelt és az egyes bizott-
ságokba választott község?

Határozatilag kimondatik, hogy azon
községek, melyek a vidéki albizottságok
tagjaivá választottak, képviselő testületeik
útján választanak két tagot, kik az illető
községet az albizottsági üléseken képvisel-
lendik; ezen két községi megbízottak azon-
ban csak is egy szavazattal fognak bírni.

Jelen jegyzőkönyv, melynek hitelesítésére
Kovács Ágoston, kir. tanácsos ur ő nsga és
Kulifay Lajos, N.-Beckerek város polgármes-
tere hivatott fel, egy a központi, valamint a
vidéki albizottságok tagjaival, nem különben
a temesvári és pancsovai vasúti létesítő bizott-
ságokkal is közöltetni rendeltetik.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Grób Béla s. k.,
értekezletti jegyző.

Hitelesítetett 1883. évi június 6-án.

Hertelendy József s. k.,
bizottsági elnök.

Kulifay Lajos s. k. Kovács Ágoston s. k.

A torontali „csángó bizottság” ülése Nagy-Beckerekben, ju- nius 5-dikén.

Jelen vannak: Tallián Béla alispán,
mint bizottsági elnök, Schaffer Antal
beckereki prépost, Várady Mihály kir.
tanácsos, törvényész. elnök, Kovács Ágoston
kir. tanácsos, Dr. Szentkláray Jenő egyet.
tanár, akadémi. tag, Lauka Gusztáv, a
„Torontál” szerkesztője, t. m. főjegyző, Po-
roszkay Béla m. főügyész és Radosz Zs. av-
lyevics pancsovai szolgabíró.

Tallián megalakultnak nyilvánítván a
bizottságot előadja, hogy a megye területére
telepített bukovinai magyarok helyzetének javi-
tása és a jövőjükről való gondoskodás a bi-
zottság egész odaadását, lelkes, hazafias buz-
galmát igényli. A telepítés irányja eddigelő
határozatlan ugyan, de a cél országos érde-
kűl. A bizottság feladata lesz az intéz-
kedéseket, melyek a csángó telepítvények
érdekeiben jövőre tetelnek, a tájékoztatásnak
teréről és a ferde mederből helyes irányba
vezetni. Üdvözli a kormányfőnök meg-
nyugtató nyilatkozatát! Torontálmegye
nem is akart egyebet az ő multkori felszólá-
lása által, mint csak azt, hogy a csángó
telepítés ügyét maga a kormány
vegye erélyes kezébe. S miután ez
most már megtörtént, bevándorolt véreink
jövője is biztosítva lesz. Már is megérkezett
az alduai öblözetbe Weckerle osztály-
tanácsos, ki ott ideiglenes lakhelyeket épít a
telepéseknek. Indítványozza, hogy a bizottság,
melynek a csángók végleges letelepítéséig
sok feladattal és nehézségekkel kellend még
megküdenie, egy alelnököt, jegyzőt és pénz-
tárnokot válasszon magának.

Megválasztanak alelnökké: Várady Mi-
hály, jegyzővé Dr. Szentkláray Jenő,
pénztárnokká a rendszerinti megyei
pénztárnok, ki a csángók segélyezésére
beszédet összegekről a rendes megyei el-
számolási mód szerint fog felelni.

Szentkláray a bizottsági ülések lefo-
lyásáról és azok eredményéről a helyi és fő-
városi sajtót hitelesen értesíttetni kívánja;
mert a csángók sorsa iránt méltán érdeklődik
az összes hazai közönség és joga is van tudni,
mily intézkedések tetetnek a bevándoroltak
helyzetének javítására. De magának a bizottság-
nak is érdekében áll, hogy üdvös működéséről
szélesebb körökben is tudomással bírjanak.

Lauka a csángók számára a „Torontál”
szerkesztőségéhez újabban beküldött és a
szerkesztőség által még ezennél gyűjtendő
segélyadományokat közvetlenül a bizottság
pénztárnokának fogja átszolgáltatni.

Tallián szükségesnek látja a gyűjté-
seket megyszerte legnagyobb erélyvel ismét
megkezdni.

Várady, mint az „Országos veres ke-
reszt egyet” torontali választmányának elnöke,
felolvassa az egyet budapesti igazgatóságá-
nak hozzá intézett levelét, melyben értesítet-
tik, hogy a vörös kereszt egyet, a
belügyminister úr felhívásafolytán
Nagy-Györgyfalván és Rádayfalván
két-két népkonyhát fog az ott me-
telepedett csángók és családjaik
részére felállítani. Mivel a belügymi-
nister a népkonyhák rögtön felállítását sür-
geti, az egyet közp. igazgatósága a beckere-
ki és pancsovai választmányra ohajtana az
azok feletti felügyeletet bízni. A népkony-
hák legkésőbbben június 15-én már
megnyitattának. Szólok kéri a bizottság
véleményét milyen irányban tolmácsolja a f.
h. 7-én Budapestben tartandó egyetli gyűlésen
a bizottságnak erre vonatkozó nézetét.

Tallián kivételnek tartja, hogy a
felállított népkonyhák felügyeletével a beckere-
ki vagy a pancsovai választmányok nő-
tagjai bizassanak meg. Nagy-Györgyfalván és
Rádayfalván nem is léteznek olyan alkalmas
épületek, melyekben a vörös kereszt egyetli
úrnök pár napig is ellehetnének. Magok a
csángók sátrakban laknak, melyekből — mi-
ként a szolgabíró előtt sirva panaszkodtak —
minél előbb menekülni szeretnének. De a tele-
pek különben is egy napi jársnyira, Panc-
sovához pedig négy órai távolságra vannak.
Ajánlja a nevezett választmányoknak köz-
vetett részvételt a felállítandó népkonyhák fe-
letti felügyeletben a vidéki főkválasztmányok
által. A közvetlen vezetéssel fizetett egyé-

nek lennének megbizandók: egy intelli-
gens felügyelő, egy raktáros Nagy-
Györgyfalván, egy Rádayfalván, kik az elemi
szerek kiosztását eszközölnék kellő ellenőri-
zet mellett, továbbá ezen utóbbiak mellé egy-
egy díjnok a nyilvántartás vezetésére. Ezen-
kívül alkalmazandó lenne a szükséges kony-
haszemélyzet. A felügyeletet és fővezetést
gyakorolná a járási szolgabíró és a vörös
kereszt egyetnek ő általa álló homolizsai,
sztracsovai és bresztováci főkválasztmányai,
melyek a csángó telepítvényekhez közelebb
vannak, mint Beckerek vagy Pancsova. Ilyen
irányban kérné a budapesti központi igazgató-
ságot Várady által informáltatni.

Radosz Zs. avlyevics szolgabíró meg-
jegyzí, hogy a főkválasztmány nőtagjai közül
is alig-alig fogja valaki az ilyen súlyos fel-
adatot magára vállalni akarni. Csak magában
Rádayfalván 700 csángó család van. A főkvá-
lasztmányok tagjainak száma pedig azon a
vidéken igen csekély. Bresztovácson senki
sincs. Homolizsán talán mindössze 2—3 úrnő.
Aztan a csángók nagyon nehézkesek, bizal-
malanok. Azt hiszik, hogy nem egyformán és
nem igazságosan osztatnak ki köztök az elemi-
szereket. Mennyi bajt fognak tehát ezek a
kiküldendő női felügyelőknek okozni? Csef-
szerubbnek velné a díjazott hivatalnokok al-
kalmazását, minden női felügyelet nélkül.

Kovács analogiát lát a pancsovai al-
duai öblözetbe betelepített csángók és a
Szeged város pusztulását átélte szegedi magyar
lakosság helyzete között. Szegeden is a jóté-
kony vörös-kereszt-egylet nyújtotta az első
és leghathatósabb segélyt. Bizik benne, hogy
a vörös-kereszt módját fogja ejteni annak is,
hogyan kellessék a csángókra mielőbb segí-
teni. Neki — úgymond — mindegy, akár
népkonyhák által, akár más módon akar a
kormány segíteni a csángók veszélyeztetett
helyzetét, csak segítve legyen, és a csángók
minél előbb lakással meg élmezéssel ellát-
tassanak, hogy panaszaikat ne halljuk többé.

Szentkláray helyesli és elfogadja
Tallián proposícióját a felállítandó népkonyhák
feletti felügyeletet illetőleg. Nem is lehet azt
annyi nép élmezésénél másképen helyesen
keresztülvinni, mint pontos szűz, felelősség
és szigorú kontroléria mellett. Kívánatosnak
tartja azonban a jövőre nézve, hogy a megyei
csángó bizottság állandó kontaktusban legyen a
budapesti csángó magyar bizottsággal, annak megke-
réseit végrehajtsa, az az itteni állapotok felől
esetről-esetre értesítse. A fővárosban úgy is
tervezve volt „vidéki csángó-bizottságok” fel-
állítását. A torontáli az első az országban,
mely önként, felsőbb impulzus
nélkül megalakult és működni kez-
dett! Működése sikerét, szegény csángó
véreink javára, nagyon előmozdítandja az
állandó összeköttetés az országos központi
csángó-bizottsággal.

Tallián a csángók áthelyezését és al-
kalmas helyeken állandó meglétezését nem
akarja ezuttal tárgyalás alá venni. Ez által
preokkupálna a kormányfőnök intézkedéseit,
melyek bizonyára kielégítőek és megnyugtatók
lesznek. Mas kérdés a bevándoroltaknak ar-
tási munkákra való alkalmazása. E tekintet-
ben semmi örvendetes nem jelenthet. —
Egy esetet kivéve senki sem találkozott a
megyei birtokok és gazdák köz-
zül, ki a fenforgó nehézségeknél
fogva csángó aratókat felfogadni
hajlandó lenne. Senki sem akarja a maga
termését rizikóra kitenni! Nem tudják ugyanis:
milyen munkás, illetve arató a csángó, ismeri-e
az itteni aratói módszert, milyen feltételeket
szab a szerződésnek, stb? Felhívandó tehát
Nagy György kormánybiztos: értesítene hala-
dektalanul a bizottságot, vannak-e aratni kí-
vándók csángók, hányan, képesek-e erre a
munkára, kívánják-e, hogy a munkaadó gaz-
dák gondoskodjanak élmezézésükről, el-
helyeztetésükről és elszállításukról is? Mert
ezen utóbbi kikötéseket nem fogadnák el a
torontáli gazdák, kiket az alispán újból fog
szólítani, hogy csángókat szerződtesse az
aratási munkákhoz. Gróf Csekomicnak, ki 31
csángó aratót hozatott uradalmába, annyi költ-
ségébe került azok átszállítása, hogy az innen
eredő kiadási többlet jóval túlszárnyalja az
olcsó munkások mellett kilátásba helyezett ny-
rosságot.

Szentkláray megnyugtatót kér az
iránt, hogy az aratni távozó munkás csángók
családjait ki fogja azon idő alatt gondozni, míg
a kenyérszertő családól távol lesz övei köréből?

Tallián válaszolja, hogy az otthon-
maradtakról a kormány fog gondos-
kodni. Élmezéssel fognak a népkonyhák-
ban, és jobb ellakoltatásukra már is megtették
a kellő lépéseket.

Az ülés ezek után a következő határo-
zatokban állapodott meg:

Lehetőleg havonként, szükség szerint töb-
ször is ülést tart a bizottság, melynek lefo-
lyásáról hirtalok útján a nagy közönség is
értesítetik. Megyszerte újabb gyűlések ren-
deztetnek. A bizottság helyesli a népkonyhák
felállítását, de azok közvetlen vezetésével dí-
jazott felelős egyéneknek szeretne megbízni.
A bizottság legott állandó összeköttetésbe lép
a budapesti központi csángó-bizottsággal. Az
aratási munkákat illetőleg újabb felhívást
intéz az alispáni hivatal a megye gazdaközön-
ségéhez csángó aratók alkalmaztatására iránt,
de egyben felkératik Nagy György kormány-
biztos, hogy az aratási munkákra vállalkozó
csángók feltételéről a bizottságot mielőbb
értesítse. Az aratni vállalkozók elszegődte-
sére és a szokásos pénzbeli előlegekkel való
ellátására felkéri a bizottság Tallián elnököt.

Nagy-Beckerek, június 6-án.

—a. Én azon nem éppen irigylésre
méltó halandók közé tartozom, aki husz
év leforgása alatt legkisebb számításal
legalább 25,000 vezérczikket voltam
kénytelen elolvasni. Nem mondom, hogy
nem voltak közöttök komolyan tanulsá-
gosak, belügyeinkre nézve tökéletesen
tájékozottak, hanem annyit is kénytelen
vagyok bevallani: hogy mikor a külügyi
viszonyokat és helyzetet kezdték taglálni,
kombinációik legtöbbször zátonyra ju-
tottak. Mikor azt állították, hogy az oro-
szok győzni fognak, Balaklavanál meg-
verték az oroszokat; mikor Napoleon
mint triumphantot vezették be Berlinbe,
e nagy nevű embernek Sedánál még
kardját is le kellett oldania; az olasz
lefelelte az oroszokat, mikor ennek jö-
vendők a győzelmet; Custozánál pe-
dig, hol szerintök nekünk kellett volna
hasra feküdnünk, az olaszok bujtak el
a rizsben és kartefiolában. De mikor az-
tan a „Függetlenség” mászott bele a
külügyi kombinációkba, akkor unatko-
zom és bosszúságom azonnal tova
szállt, és oly kedélyes lettem mint az
ártatlan gyermek, kinek két szál cseres-
nyét akasztanak füleibe. Junius elseje
(pedig péntekre esett!) jó napom volt.
Ezen főczim alatt „A szalma ember”
a „Függetlenség” egy vezérczikket ereszt
meg, melyet bizonyosan olyan publicista
írt, (Verhovay nem szeret a külügyek-
kel foglalkozni) aki a tőlünk kifelé eső
ügyeket a cseh és osztrák-német lapok-
ból szokta tanulmányozni.

E nagy férfiú említett vezérczikké-
ben a közös ügyekről beszél ugyan, de
mi jól tudjuk, hogy ő a cseheket csak
azért bátorítja, hogy Oroszországgal a
rakonszenvezést meg ne bontsák, az
osztrák-németeket pedig azért keserít-
geti és ijesztgeti, hogy a szabó-, asz-
talo- és borbély-legények a nagy Né-
metországgal való összeolvadásról le ne
mondjanak.

Szerinte Tisza Kálmán ilyen három-
szoros értelemben vett szalmaembere a
bécsi kabinet politikának; mert hát ő
képviselné a magyar befolyást a közös
ügyekben a mi nincs; nincs pedig azért,
mert a csehek mai terjeszkedésében nem
csak Bécs van fenyegetve, hanem Buda-
pest is, s ha a csehek az osztrák német
pecsenye mellé salátát is kívánnának,
azt a magyar érdekek kertjéből Tisza
fogja nekik feltálni.

Egyszóval a mi miniszterelnökünk-
nek mindegy akár cseh, akár német nő-
tára tánczoljunk, csak ő miniszterelnök
maradjon. Szerinte a Tisza birtok szá-
mitásba se jöhet ott, a hol Hunnia ret-
tetes hősei lesznek kénytelenek a fegy-
vert letenni.

Mulatságos, hogy mikor ezt körül-
czirkalmazva elmondja, hogy miniszter-
elnökünk az osztrák belügyekre mi be-
folyással sem bír, azt tanácsolja neki,
hogy a csehekben a magyar érdekeknek
biztos támaszt szerezzen. Röviden: gy-
akoroljon befolyást, befolyás nélkül!

További okoskodásából az is kide-
rül, hogy az osztrák-németek annyira
megriadtak a csehektől, hogy most Tisza
Kálmántól várják a segédelmet. Attól a
Tisza Kálmántól, a kinek nincs semmi
befolyása.

A magasabb politikai észlelődség ezen
nagyszerű eredményét még az „Augsb.
Allg. Zeitung” vezérczikkirója is meg-
irigyelhetné. Elérkezett tehát a várva-
várt idő, midőn az osztrák németek szur-
kolásukban velünk akarnak a csehek
ellen szövetezni. Persze szerinte nem
azért, hogy bennünket azután e loyális
szövetségünkért megjutalmazzanak, hanem
hogy későbbben a csehekkel kibékülve,
bennünket megráglizhassanak.

E nagy ember a Tisza szemével
látja a csehek hangulatában az előnyöket
(már t. i. ha Tiszát az ügyöknek meg-
nyerhetnék) a melyek Magyarország
javára kihasználhatók volnának, de mit
ér az, ha Tisza nem meri azokat ki-
használni.

Röviden, ő haragszik, hogy minisz-
terelnökünk közömbösen nézi a vizály-
kodást, mely a csehek és osztrák-németek
között élesebbé válik, holott ha ő a
csehekkel kezét szoríthatna, újvíre viri-
bus unitis szépen megráfálhatnánk az
osztrák-németeket.

Hatalmas vezérczikkének epilogójában
azt az üdvös tanácsot adja, hogy az
osztrák-magyar monarchia bécsi intéző

politikusaiknak szalmaemberétől senki ne
várjon semmit, senki ne reméljen semmit.

Nem bánja ő, ha német megeszí a
csehet, a cseh a németet, (most jön
okoskodásának nun plus ultrája) azaz
mikor már ketten felemészítették egymást,
elemeszítik ami nemzeti önállóságunkat,
alkotmányunkat, jogainkat és anyagi
érdekeinket.

Igazabban egy szerencsés pillanabani
világnak eresztett vicczét reprodukálva:
a nihilismus tesz tönkre mindhármunkat.

Ez a vezérczikk tán humorcsikknek
is megjárna, de a „Függetlenség” vezér-
czikke még mint ilyent is lepálna.

Biztosan hiszem, hogy az olyan kom-
binációk, mint a minöket a „Független-
ség” vezérürüje a papírra lefektetett,
se a csehek, se a németek, se a minisz-
terelnökünk nyugalmát nem fogják meg-
zavarni.

Szomorú napok.

Két öngyilkosság és egy halál néhány
rövid nap alatt. — Lelket és szívet megren-
dítő mind a három. Bármily odaadól és ko-
molyan furkésznék is az időnként szaporodó
öngyilkosságok indokait, bajosan mondatnánk
olyan véleményét, melyet az élet-, lélek-
és erkölcsen biztosan elfogadhatna. — Az em-
bernek megölök magokat, mert gyávák vagy
bátrak; mert gyengék vagy erősek; mert
hisznek vagy hitellenek; mert maradt még
lelkükben annyi erkölcsi erő, hogy a gyalá-
zat megvilágítása előtt az örök éjbe menekül-
jenek.

Legyen bármi az indok, az eredmény
az előkre nézve nagyon elszomorító. — A
sir mindent elfed, de vissza maradnak a
fájdalmak, a veszeségek és csalódások az
élőknek. — Az ész hegytelenné lesz a szív
ellenében, mert a fájdalmat még nagyobb
fájdalommal igyekszik gyógyítani.

A Barnák ifjúságom óta távol rokonaim,
közel ismerőseim és igaz barátaim. Ignác az
orvos közöttök a legszelleműsübb, szegény
Zsiga volt a legmunkásabb s komolyabb, Fer-
dinánd a legtudományosabb. Mindhármán me-
legen érző szível és világs fől megéldva.

Rokonszenvebb egyéniség, előzőkenyebb
és szívélyesebb modor alig képzelhető a meg-
boldogult Barna Zsigánál. — Valakivel jöt
tenni, valakinek szívességét juttatni, valakit
úgyes bajos dolgaiban iránydólag vezérelni
és cselhöz juttatni, legnagyobb örömei közé
tartozott.

Reám nézve annyival megrázóbban és
fájdalmasabban hatott nem várt halálának híre,
mert ifjúsága bele nyult az én még szinte
gondatlanabb éveimbe, s a kedélyes órákat,
melyeket én neki szereztem, ő később igaz
baráti szeretetével pótolta vissza.

Ignác és Ferdinánd legyenek biztosítva,
hogy a legősintébb s legmélyebb részvétellel
osztom fájdalmukban.

E titkoszerű sötétségben csak a Mindenható
képes világot gyujtani, a kitől esdve kérjük:

Lux perpetua luceat ei!
Mit mondjak Bajkairól? — Azon ma
már nagyszámú szerencsétlenek közé soroz-
ható, a kik képesek bünt elkövetni és tudnak
meghalni.

Alig pislogó mécs a pokoli sötétségben!
Még csak jelző kezdete a rémes válságoknak
melyek a társadalmat fenyegetik.

Igy nem szabad a józan gondolkodásu, a
nemesszívű és erkölcsös embereknek beszámolni.
Az öngyilkosság a vezeklések közé számít-
ható. A meggyalázatlanság előtt budgata felelt,
nyiljanak meg azok sajnálkozásunknak.

Az orvosok beszámítás alá nem eső ál-
potról tanuszkodnak; az öngyilkosok vissza-
hagyott jegyzetei, ritkán szokták e feltévest
igazolni.

Az öngyilkosok nem az észhez, hanem
a szívhez appellálnak.

Halmi Ferencz nemcsak a szerelő
családnak, nemcsak tisztelőinek és barátainak,
hanem az egész országnak megsiratott halottja.
A küzdelmes lelket és testet megviselő törek-
vés után, az eredmény ragyogó fénye mellett
költözni a mulandóság örök éjleibe, az élet-
nek azon tragikuma, mely az életet is meg-
rendíti. — Halmi kitartó munka, fáradozás és
nélkülözések mellett gyűjtögette a művészet
kincsét, hogy azokat a közönséggel megoszt-
hassa, s ime a kéréltetlen halál megjelenik,
hogy azokat töle és tőlünk, vele együtt örökre
elrabolja.

A gondosan és lelkiismeretesen bevégzett
munka után még csak most következett volna
az eredmény feletti öröm élvezése, de az
adáz sors megfosztá attól e nemes lelket és
számúzte azon nyugalomba, melyet nem a sir
örök sötétjében, hanem az élet világánál kellett
volna pihenőül feltálnia.

A halál nem válogat! Az emlékezés meg-
örzi ugyan a kedves nevet szíveinkben, de az
idő még is erősebb, hogy sem azt előbb utóbb
ki ne törülthetné.

Igaz, hü és jó barát Isten veled!

Lauka Gusztáv.

A n.-beckereki m. kir. adó- hivatal helyiségei és az 1876. évi XIV. törv. czikk a köz- egészségügyről.

A „Torontál” ez évben megjelent egyik
számában olvastam a n.-beckereki ügyvédi

kar kérényét, melyet a kir. törvényszék hivatalos helyiségeit magában foglaló épület dűledez, veszélyes és egészségtelen volta miatt a nm. m. kir. igazságügyi miniszteriumhoz beadott, ezen igen helyes és a fennálló tény-körülményeknek igazán megfelelő kérvény folytatásaként bizton reméltem, hogy fog akadni valamely érdekelt, ki az érintett törvényszéki épület tőszomszédságában levő adóhivatali helyisége nem kevésbé desparatus voltára ismét a nm. m. kir. pénzügyminiszterium figyelmét felhívandja.

Magam is azon szerencsétlenek közé tartozván, kit hivataloskodása az adóhivatalban való megjelenésre és ott többször huzamos ideig való tartózkodásra készített, valódi számlalommal viseltetem azon még szerencsétlenebb áldozatok iránt, kiket balsorsuk tisztviselőknél a n.-becskerekéi magy. kir. adóhivatalhoz vevve, ennek ronda, piszkos, bűzhódtt levegővel telt, penészlepte, inkább gályarabság elszennvedésére itélt fegyenczék tartózkodására szánt földalati barlanghoz hasonlító helyiségeiben egészségük és életük kockázatásával naponta 8 órán át tartózkodni kényyszerűnek.

Valóban bámulnunk kell, hogy akkor, midőn a büntényi elkövető fegyenczék egészségük fentartására a börtönök tisztán tartása által oly nagy gond fordítatik, addig az állam érdekében önfeláldozással működő állami tisztviselő egészségével senki sem gondol, mintha sem amazok, hanem ezek volnának a társadalom számkivetett páriái.

Addig Nagy-Becskerek városában, annak kellő közepén álló adóhivatali épület, mely az államkincstár tulajdona, a maga nemében mint közhivatal páratlan rondságában pompázik, — ha valaki az utcáról a kapun át lép, már azt a benyomást nyeri, mintha valamely rég elhagyott és időkből származó lakatlan és gazdatlan romhoz közeledne, — ugyanis a lépcső oly nyaktörő állapotban létezik, hogy szerencséről szólhat, ki azon épízet láb minden baj nélkül felhaladhat, a folyosón meglátszik, hogy egy pár évtized óta tatarozva nem lett, a szobák oly idő óta háborítlan szűz állapotban már feketévé váltak, sötétek és egészségtelen bűzös, penész szagot terjesztenek, mely csakhamar a belépő mellére — mint magamál tapasztaltam — oly kellemetlen nyomást gyakorol, miszerint rosszul lét és köhögés a következménye, a falak évtizedek óta tatarozást és meszelést nélkülözve feketék, gödrösök és penész leplek, egy szóval undort gerjesztők, — az ablakok úgy látszik több épületekről összeszedték, mivel helyükre hol kisebb, hol nagyobb voltak miatt csak úgy nagyjából mesterséges uton illeszték.

A leirtak valódiságáról magának mindenki az épület megtekintése által meggyőződést szerezhet, mely alkalommal egyuttal az ottan tartózkodás gyilkoló hatását a bent levő szegény tisztviselők arcáról leolvashatja.

Ezen állapot iránt tovább tirthető nem lévén, mivel ez valóságos bűn lenne, — kénytelen vagyok az ellen nyilvánosan felszólalva a nm. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz azon kérelemmel fordulni, miként magas figyelmét a m. kir. adóhivatal épületére is kiterjeszteni sziveskedjék, másod sorban pedig felkérem tekintetes Plechl Szilárd megyei főorvos urat, miként mint a megye területén a közegészségügyi törvény végrehajtására hivatott főor, az általam előadottakról meggyőződést szerezve, erről a megyei közigazgatási bizottságnak jelentést tenni és a baj orvoslása iránt intézkedni kegyeskednék.

Schiller Lipót, megyei biz. tag.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Nagy-Gáj, 1883. május 28-án.*

Tek. szerkesztő úr! Sziveskedjek a legközelebb megjelenendő becses lapjában a következőket felvenni. A „Gr.-Becskereker Wochenblatt“ című héliap keltező május 26-áról az újdonságok közé az felvéve, miszerint Nagy-Gáj községben a juhok között a dögvész ütött ki, és hogy az előjáróság annak további elhárítása végett a legerélyesebb intézkedéseket meg is tette. Az előjáróság nevében mint községi jegyző ezennél ünnepélyesen kijelentem, miszerint ezen állítás nem egyebet mint finomított módon rágalmasz az előjáróságra nézve, annyiból, hogy a felsőbb hatóság ilyen képen tévutra vezettessék a miatt, hogy az előjáróság a törvényszabta jelentését meg nem tette, ha ez valóban úgy volna, mint állítatik.

Egyuttal sziveskedjék az illető „Gross-Becskereker Wochenblatt“ című szerkesztője tudomásul venni, hogy a dologban még egy szó sem igaz és hogy jövőre ily kohlománnyokat kigondolni szokott egyéneknek ne higgyen. Alázatos szolgálja Gyogyevits Zsigmond, közbiz. tag.

Arany János szobrára

a torontálmezei iskolák által rendezett Arany János ünnepély és a tanító urak által eszközölt a kir. tanfelügyelőséghez eddig beterjesztett gyűjtési összegekről szóló kimutatás.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes 'A páncsovai állami elemi, polgári és város községi tanítók által rendezett Arany János ünnepély tiszta jövedelme' (100.—) and 'A n.-becskerekéi város községi tanítói testület által rendezett „Arany“-ünnepély jövedelme' (57.92).

*) Mult számunkra későn érkezett. Szerk.

Table of names and amounts for the Arany János monument fund. Includes names like Till Henrik, Stein József, Scherka György, Bohn Károly, Moór Mátyás, Geist János, Eisenkolb Gáspár, Deutsch Mátyás, Khol József, Djurin Lyubomir, Vizkocsill Lajos, Thahim János, Hoffmann Mátyás, Eisenkolb József, Glász Dénes, Tóth József, Beliczka Pál, Neumann Péter, Haag Béla, Athanaczkovits Mihály, Zsupánsky István, and others.

összesen 320 52

HIRHARANG.

* Várady Mihály, törvényszéki elnök, a vörös-kereszt-egylet nagy-becskerekéi választmányának elnöke, Rónay Jenő főjegyző társaságában f. hó 6-dikán Budapestre utazott, hogy ott a mai napon tartandó központi vörös-kereszt-egyleti gyűlésben részt vegyen. Tisztelt barátaink a torontáli csángó-bizottság az iránti véleményét fogják odafenn tolmacsolni, hogy a kormány által tervezett népkönyhakat mily módozatok mellett lehetne az alduai csángó telepeken felállítani.

* Steinbach Antal kir. tanfelügyelő ur a határvidéki iskolák megvizsgálására f. hó 8-án több heti hivatalos körútra indul.

* A nagy-becskerekéi főgymnasiunál az 1882/3-ik tanév végén d. e. 8-12 óráig tartandó vizsgálatok sorrendje: Junius 12-én az I.—VII. osztályokban választán. Junius 15-én a VII. osztályban latin és görög nyelv; a III. és V. osztályban latin és magyar nyelv. Junius 16-án a VI. oszt. latin és görög nyelv; IV. oszt. latin és magyar nyelv; az I. és II. oszt. latin nyelv. Junius 18-án a VII. oszt. magyar és német nyelv; az V. oszt. német és görög nyelv; a III. oszt. német nyelv és földrajz. Junius 19-én a VI. oszt. magyar és német nyelv; a IV. oszt. földrajz és történelem, a II. oszt. magyar nyelv és földrajz; az I. oszt. magyar nyelv és rajzoló geometria. Junius 20-án a VII. oszt. mennyiségtan; az V. oszt. történelem; szerb nyelv délután 3 órakor. Junius 21-én a VI. oszt. mennyiségtan; a IV. oszt. mennyiségtan és rajzoló geometria; tornázás d. u. 5 órakor. Junius 22-én a VII. oszt. történelem és természettan; a III. oszt. számtan és rajzoló geometria, francia nyelv és gyorsírás d. u. 3 órakor. Junius 23-án VI. oszt. természetrajz és történelem; IV. oszt. német nyelv és természetrajz. Junius 25-én az V. oszt. mennyiségtan és természetrajz; a II. oszt. számtan és rajzoló geometria; az I. oszt. számtan és földrajz d. u. 3 órakor. Junius 24-én jelentkezés magán vizsgálatra; 25. és 26-án magánvizsgálatok. Junius 29-én 9 órakor „Te Deum“ és zárünnepély. Ezen vizsgálatokra a tanügy iránt érdeklődő közönséget ezennél tiszteletteljesen meghívja az igazgatóság.

* Torontálmezei gazdasági egylet szervező bizottságának Nagy-Becskereken és vidéken lakó tagjai folyó évi junius 4-én, délután 3 órakor értekezlet tartottak a megyeház közgyűlési termében; az értekezleten, melyen Hertelendy József főispán elnökölte alatt Dániel János, Kovách Ágoston, Papp Simon és Plechl Antal urak résztvettek, elhatározottak, hogy a szervező bizottságnak, a n.-becskerekéi jár. bizott. tagjai névszerint Hertelendy József, Dániel János,

Papp Simon, Kovách Ágoston, Mihályovics Miksa, Popovics Péczy Sándor, Stoics Sándor, Plechl Antal, Vattai Miklós, Ormody Imre és Kiss Elemér urak felhivatni fognak, hogy a nekik megküldött aláírási íveken minél több tagokat gyűjtsék, az izeket a szervező bizottság elnökének, gróf Csekonics Endre úrnak mielőbb megküldjék.

* A nagy-becskerekéi dalárdának dalestélye mult szombaton a beállott felhőszakadáshoz hasonló eső miatt csak nagyon gyér számú látogatók előtt tartott meg. Az énekek ezuttal ugy mentek, mint soha jobban ennekelőtte.

* A „Munkás-képző- és társas-egylet“ által folyó évi junius 2-ára kitűzött „kedélyes estély“ megtartása a beállott nagy eső miatt vasárnapra halasztották sa mely napon meg is tartott. Egy igen nagy számú közönség, mely az egylet helyiségeit zsúfolásig megtölté, jelent meg, hogy az estély gazdag program meghallgatásában gyönyörködhessen. Nem késünk itt nyilatkozni, hogy az egyfelvónásu bohóka: „Nummer 777“, szabatos előadása a jelen voltakát egészen kielégítette, melyben főleg Andel úr (jegyző) és Molnár úr (írtnok), magukat kitüntették, nemkülönben Bauer Anna k. a. (szobaleány), ki kedves és vig játékka miatt a legtöbb tapsot aratta; ezen darab sikeréhez Eliás Paula k. a. (Putzigne), Schuld Fulöp úr (kamarszolga) és Vilmos úr (tanácsnokszolga) játékkal sokkal hozzájárultak. Igen nagy tetszést aratott a „Bankár és lánya“ című egyfelv. életkép, persze főleg Beóthy játékka miatt, mely élces szerepével a közönség kedélyes hangulatát mindinkább fokozta; ezen darabban nagy tetszést aratott még Szabó Juliska k. a. (szobaleány) bátor fellépte és helyes játékka miatt, úgyszinte Zsambula Róza k. a. (bankár lánya), Ambrózy úr (bankár), Heinrich úr (ügyvéd). Végre még megemlíjük, hogy az egylet tagjai által előadott dalok, — ezek közül főképen a „Stutzenmarsch“ és „Népdalok“ — jól tetszettek, és elegendő szabotossággal adták elő. A program végén tánc követte, melynek a résztvevők reggelig hodoltak.

* A n.-becskerekéi evangeliom szerint reformált egyház folyó hó 6-án tartott presbiteri gyűlésén egyházkerületi főgondnokra allandó szavazatot egyhangulag Tisza Kálmán miniszterelnök úr 8 nmeltóságára adta.

* Távirida forgalom 1883. május hóban: feladott sűrg. 2001 drb., érkezett sűrg. 2022 drb., átmenő sűrg. 912 drb., összesen 4935 drb. sűrg. Bevetel 1224 ft. 87 kr. Kelt Nagy-Becskereken 1883. junius 1-én.

* Berczik Árpád kitüntetése. A hivatalos lap közli: Szemelyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán, dr. Berczik Árpád osztálytanácsosnak, buzgó és sikeres szolgálata elismerésül, III-ád osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Becsben, 1883. évi m. jú. hó 21-dikén. Ferencz Jozsef, s. k. B. Orcaz Béla, s. k. — Jeles író-társunk érdemeinek legmagasabb helyről jövő, ez elismerése bizonyára irokorokban is őszinte örömet fog kelteni. Kitüntetése bár a hivatalnoki szolgálataiban szerzett érdemek jutalmazása, de az irodalom is, melynek hivatott munkása, a királyi elismerés által megisztelve lájja magát az ő személyében.

* Hymen. Dr. Dusan J. Dima bánát-újfalvi orvos mult szombaton váltott jegyet kaumban Nikolics V. Melania bajos és ritka muveltségű leányával. Tartos és zavartalan boldogságot kívantunk és szép reményekre jogosított fiatal házaspárnak.

* Negyven év alatt címmel Jókai tudvalevőleg gyűjteményes kiadást rendez sajó ala összes megjelent művei emlékeztetésb mondatából, részleteiből, gondolataiból. Jókai és gyűjteményhez bevezetessel egy onleírászeru elosztó irt, melyben azt mondja el, hogy szokott ő dolgozni s hogyan szözte regényeit írni. A „Nemzet“ olvasói nem sokára olvashatni fogják a nagyérdékt elosztó, mert Jókai annak előleges közlését a „Nemzet“ részére engedte at.

* Öngyilkosság. Banatújfalván hétfőn virradóra Tabak Vasa felesége a gerenda szegere magát felakasztotta. Gyermekei reggel felebredve, anyjukat a kötélzalonn lögni látták. Közsegünkben ezen eset annál nagyobb izgatottságot szült, mivel ilyen halála emberemlékezet óta nem emlékeznek. Férje mint kocsis van alkalmazva Banatújfalva és Pancsova közt közlekedő postakocsinál, a ki reggel négy órakor indult el a teherkocsival Pancsova fele, visszatérve nejenek felakasztott hullájára talalt. Harom apró gyermek sirtaja elvesztett anyjukat. Tettenek oka ismeretlen.

* Fogadtatás a khedivénél. Hoffer von Hoffenfels fogadtat, osztrák-magyar főkonzul mult hó 24-én fogadtatott hivatalosan az egyiptomi alkirály által a kairói Abdin palotában. Tiz órakor jött két udvari diszhintó a főkonzulért s az lzmailán levő konzulági palotával szemben egy század egyiptomi katona foglalt állást diszörségként. Az alkirály két segédújszja hivta meg a főkonzult és Gsiller konzult a hintókba, kik midőn beszálltak, a kocsi galoppban kísértő lovas csapat kurtije folyvást harsogott. Az Abdin-téren nagyszámú egyiptomi gyalogság volt föállítva, hófehér egyenruhájában, hatuk mögött nézősereg tolongott körül. A khedive ajándéka, melyet minden főkonzul rendszeren kapni szokott, egy dclczeg arab paripa piros bársony nyereg alatt büszkén sétalगतott aranyhímzésű, gyémántokkal rakott csótárijánál vezettetve. A fogadtatás fel 11 órakor történt; utána megdördültek az ágyuk. A khedive 31-én este nagy ebédet adott a főkonzul tiszteletére, s arra az egyiptomi osztrák-magyar telep kiválóbb tagjai is hivatalosak voltak a diplomatákon kívül.

* Kötszövő iskola megnyitása

Temesvárott. A temesvári kereskedelmi és iparkamara kerületének t. közönsége ezennel értesítetik, miszerint a kereskedelmi és iparkamara közbenjárása folytán Ehling Erzsébet kisasszony által Temesvárott (Zapolya-utca, Dr. Stefanovits-féle ház) kötszövőszeti iskola állítottat fel harisnyáknak, alsó ingeknek és egyéb az öltözékekhez tartozó cikkkeknek a kötszövőgépen való előállítására. Ezen iskola célja a szegény sorsú nőknek alkalmat nyújtani, hogy a gépen való kötszövészetnek elsajátítása által tiszteséges keresetet biztosítsanak és a kamara kerületében eddig még nem képviselt jutalmazó iparág fejlődésének alapját megteremtsék. Az iskola való felvétel feltételei a nevezett tanítónőnél kérdezőndők meg. Ugyanott idevágó cikkkekre megrendelések is tehetők és kész cikkkek is kaphatók, — mire a kerület venni szándékozó közönsége és kereskedő világa különösen figyelmessé tétetik. A temesvári kereskedelmi és iparkamarától.

* Nyolcz éves öngyilkos. Hogy az öngyilkosság mennyire elharapódzott a kis gyermekek között, e példa is bizonyítja, melyet az „Alf.“ ír: Egy nyolcz éves, Schosser Géza nevű kis fiu ezülett egy hónappal elveszté édesanyját s a kis árvát Müller József szép-festő örökbe fogadta. A fiu tegnapi két pajtását édeségekkel vendégelte meg és elvitte Új-Aradra is. Visszajöveit bement Marospart-utca 2. szám alatt lakó nénjéhez, ki megkerdezte tőle: honnan szerezte a pénzt? A fiu habozva mondá, hogy örökbe fogadó szüleitől kapta. „Hazudsz!“ mondá néne s kezénél fogva hazavezette, hol kitűnt, hogy a szülők Aradon sincsenek. A gyerek is annyira szívére vette a dolgot és úgy megszegyelte magát, hogy bement az istállóba és ott egy hámkötéllel a jászlora felakasztotta magát. A leány, kinek gondjaira bízták, halva találta ott a kis öngyilkost. — Valóban, mindinkább bebizonyul az a mondas, hogy „nincsenek többé gyermekek!“

Közigazgatási bizottság.

Torontálmezei közigazgatási bizottságának 1883. évi junius hó 4-én tartandó rendes havi ülésén előadott ügyek tárgysorozata:

- Adó ügyek. Jovanov Stevan, Jova és Vlada elleni dologi végrehajtás kereszűl vezetése tárgyában; Nerancsis Nikola hason ügye; Jancsity Jova hason ügye; Raits Mladen és kk. Raits Milivoj hason ügye; Nasztaszin Axentie hason ügye; Nicalits Vasza hason ügye; Varga Pál hason ügye; Csobanov Athanasz s társa hason ügye; Alexin Christina hason ügye; Nyagrity szűl. Levin Christina s társa hason ügye; Szlarcevis Nasztan Perszida s társa hason ügye; Busin Joca hason ügye; Davidovits David hason ügye; Kk. Franczsky Pera és Gyula hason ügye; Urbacsy Isza hason ügye; Alexin Milan s Steva hason ügye; Dimitrievits Mita és kk. társ. hason ügye; Motrika Gyula hason ügye; Bottin Jova hason ügye; Jovanov szűl. Bozsín Náta hason ügye; Bikity Gruja hason ügye; Vuin Pera hason ügye; Kk. Miskov Száva s társ. hason ügye; Pavlovné szűl. Nerancsity Szofia hason ügye; Nincsity Damjan hason ügye; Vlahov Zsiván hason ügye; Szleangan Márko hason ügye; Stojkov Todor hason ügye; Stanimir Gábor hason ügye; Stojanov Joca hason ügye; Osztoin Tosa illetve Kolarov Maxa és neje hason ügye; Nedely Dana hason ügye; Markov Joca, mint Jaka örök. hason ügye; Id. Csoti József örök. hason ügye; Horesny János hason ügye; Sipos István hason ügye; Ramadanszky Szima hason ügye; Nagy Jenő hason ügye; Davidovits David hason ügye; Filipsev Gávra örök. hason ügye; Gaudi Káta hason ügye; Pantelin Milos hason ügye; Jokov Jova, mint Próka örök. hason ügye; Karabas Isza hason ügye; Pavkov Tosa hason ügye; Gyakov Mojszilov hason ügye; Bozsanin Vasza (Aron) hason ügye; Brankov Márko örök. hason ügye; Pantelin Vasza hason ügye; Pantelin Szima hason ügye; Brankov Gyogye hason ügye; Belul Pere örök. hason ügye; Stojko Maxa hason ügye; Iszakov Uros hason ügye; Olaj Miska hason ügye; Zsarkov Isza és Száva hason ügye. — Mindezekre a dologi végrehajtás elrendeltetik. Cordier Augustza adóleírása iránti kérvénye; Toth László n.-párdányi lakos felebezzése hadmen-tességi díj kivetés ellen; A nagy-szt.-miklósi cukor-, kávé és sörfogyasztási adó kivető bizottság elnök által beterjesztett 10 drb felebezzések tárgyában; Hermann Regina nagy-szt.-miklósi lakos hason ügye; Sauerland Sándor hason ügye; Krigerer Béla hason ügye; Elzert Albert hason ügye; Fein & Köni hason ügye; Mészáros Sándor hason ügye; Raszovszky Samuel hason ügye. — Mindezek elutasítattak. Kir. adófelügyelő május havi szakjelentése. — Tudomásul vétetik. (Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv. 23*

1257. sz. 1883.

(166-3.2)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Szedginer Dampfmuhle & Wasserleitung von Bernat Back Sohne“ végrehajtónak, gr. Roggendorf Robert végrehajtást szenvedő elleni 12.000 frt tökéletesítés és jár. iránti végrehajtási ügyben az ezen kir. törvényszék területén lévő, Roggendorf községben fekvő, a Roggendorf 89. sz. tjkvben A. I. IV. alatti birtoktestek, beruházások és tartozékokból álló 626.232 frt 49 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi július hó 19-ik napján, délelőtti 10 órakor, a n.-becskereki kir. tszék tkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 5%-át, vagyis 31.311 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1883. évi febr. 28-án tartott ülésében.

3507. sz. 1882.

(170-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlászi kir. járásbírósnak 2019/2151. számú végzése által Berger Jakab, farkasdini lakos, végrehajtó javára, Matyasits Joszim és Andria, farkasdini lakosok ellen 88 frt és 40 frt tőkék, ennek kamatai és eddig összes perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 320 frtra becsült buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3507/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Farkasdin község-házánál leendő esküszöke 1883. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlászon, 1883. évi május hó 24-ik napján.

Barakovich Kálmán,
aljegyző
mint kir. bír. végrehajtó.

297. sz. kig. 1883.

(162-4.3)

Árverési hirdetmény.

Alólirt községelöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a jozefovai község tulajdonát képező kisebb királyi haszonvételek, jelesen italmérsi jog (Regale) és a tisztai halászat jog e folyó évi június hó 28-án, délelőtti 10 órakor, a község tanácstermében tartandó nyilvános árverésen 1884. évi január hó 1-től 1886. évi december hó végeig, azaz három évi időtartamra a legtöbbet ígérőnek kiadatni fog.

Minnek folytán felszólítatnak az árverezni szándékozik, hogy az említett napon megjelenjenek, esetleg zárt ajánlataikat 20% ovadékkal ellátva, június hó 27-ig alólirt községelöljáróinak nyújtsák be.

Az árverési feltételek mindenkor az árverés napjáig Jozefova község-házának tanácstermében megtekinthetők. Jozefova, 1883. évi május hó 10-én.

Opreán Aurél, jegyző.
Szodity Délykó, bíró.

6225. sz. ajk. 1883.

(167-3.2)

Hirdetmény.

A csásói temeshid ujjá építéséről és meghosszabbításáról készített tervek és költségvetések a temesbégavölgyi vízszabályozási társulat által bemutattatván, az 1871. évi XXXIX. t. cz. 12. §-a rendelkezéséhez képest 30 napi közzélemlére, vagyis 1883. évi június hó 1-től 30-ig bezárólag a módosítási jogkörrel rendelkezőknek.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy ezen idő alatt a szóban forgó terveket a mondott hivatalban megtekinthetik s netáni észrevételeiket, felszólamlásukat ugyanott írásban beadhatják.

Temesvárott, 1883. évi május hó 22-én.

Rácz Athanáz,
kir. tanácsos, alispán.

1104. sz. ki. 1883. **Pályázat.**

(161-3.3)

A megyei tekintetes bizottságnak f. é. márczius hó 15-én 22/16. szám alatt kelt határozatával, 360 frtnyi évi javadalmazással szervezett Bótos községi irtóki állomás betöltésére a választás folyó évi június hó 19-én, reggeli 9 órára Bótos község-házánál kitűzték.

A pályázni óhajtok, kik a jegyzői szigorlat letételét igazolják és a magyar, valamint szerb nyelvet írásban és szóval birják, felhivatnak, miként kellően felszerelt folyamodványaik a választás megelőző napig alólirtotnál benyújtsák.

Kelt Nagy-Becskereken, 1883. évi május hó 18-án.

Bakalovich Ágoston,
szolgabíró.

Hirdetmény.

(171-1.1)

A nagy-becskereki jótékony nőegylet három díjat és pedig 25, 15. és 10. frtos összegekben tűzött ki a Nagy-Becskerek város területén szolgálatban levő erényes, szorgalmas, ügyes és kipróbált hűségű nőcseledek megjutalmazására. Az 1-ső díj elnyerhetésére legalább tíz-, a 2-ikra legalább hét-, a 3-ikra pedig legalább 5 esztendő folytonos és szakadatlan szolgálati időnek kimutatása kívánatik meg; mely körülmény valamint a fentebb jelzett tulajdonságok a szolgálat-adó s két szomszédnak ugy a városi kapitányi hivatalnak erre vonatkozó bizonylataival igazolandók. Felhivatnak ennél fogva az ezen díjakat elnyerni óhajtok, miszerint ily módon felszerelt kérvényeiket f. é. szeptember hó 1-ig alólirtot a lelnőknél annál is inkább benyújtsák, mivel az ezen időn túl beadandó kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kelt a nagy-becskereki jótékony nőegylet választmányának 1883. évi május hó 19-én tartott üléséből.

Sierban György. Steingaszner Hermin,
nőegyleti titkár. nőegyleti alelnök.

871. sz. kig. 1883.

Pályázat.

(160-3.3)

Krem József községi orvosnak lemondása, illetőleg új-pécsi községi orvossa történt megválasztása folytán a bogárosi községi orvosi állomás megüresedvén, annak törvényszabta választás útján Bogáros község-házánál leendő betöltésére a határidő folyó évi június hó 23-ik napjának, délelőtti 9 órájára, tűztetik ki.

Ezen községi orvosi állomással 500 frt évi fizetés és a községi képviselő testület által megállapított látogatási díj van összekötve.

Mi is oly fohhívással tétetik közhírré, hogy ezen községi orvosi állomásra pályázni szándékozik szabályszerűen felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig a perjamosi szolgabíróságnál benyújtsák.

Perjamoson, 1883. május 12-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

Hirdetmény.

Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK
1882. évi július hó 2-áról kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindítottatik a

X-ik M. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK,
melynek tiszta jövedelme

két-nyolczadrészben a magy. kir. vagyontalan hivatalnokok özvegyei és árvái segélyezésére alakított alap, két-nyolczadrészben a budapesti „Mária-intézet”, két-nyolczadrészben a „pesti szegény gyermekórház-egyesület”, egy-nyolczadrészben a „fővárosi szeretetház” s végre egy-nyolczadrészben az Újpesten építendő földműves-képző intézet javára fordítottatik.

E sorsjáték összes, 5 331-ben megállapított nyeresémei az alább következő játéktér szerint

210.000 forintra ragnak, és pedig:			
1 főnyeremény	70.000 frrtal	3. nyer. egyenk. 5.000 frrtal	15.000 frrt.
1 „	20.000 „	8 „	1.000 „ 8.000 „
2 „ egyenk. 10.000 frrtal	20.000 frrt	80 „	500 „ 8.000 „
		220 „	100 „ 8.000 „
		500 sor.-ny.	50 „ 11.000 „
		5000 sor.-ny.	10 „ 50.000 „

A huzás visszavonhatatlanul 1883. évi június hó 12-én történik.

Egy sorsjegy ára 2 frrtal o. é. van megállapítva. Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet), hová a megrendelések — habár csak egyes sorsjegyekre is — a megfelelő összegnek postaltalványval való beküldése mellett intézhetők; valamennyi lottó-, ső- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közlegeknél.

Budapesten, 1883. április hó 15-én.

Magyar kir. lottóigazgatóság:
Freyseisen Ádám,
m. k. p. ü. minist. osztálytanácsos és lottóigazgató.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

Cséplőgépek.

A legkedveltebb gözcséplőkészleteket a m. állami gyárból, valamint a legkitünőbb járgányos cséplőgépeket, hordozható hűtőszekrények, szénagyűjtők stb. mezőgazdasági gépeket készletben tart

Solymos Manó,

gépápraktárban
Temesvár, Józsefváros, a Hunyadihid közelében.

Hirdetmény.

(163-3.3)

Alólirt Nagy-Becskerek és környéke mélyen tisztelt közönségének becses tudomására adni bátorkodik, miszerint boldogult férje itihelyi czukrászdáját az eddig

Póti Benjamin

czég alatt változatlanul tovább vezetendi, és kéri boldogult férje irányában nyilvanított megítéltel bizalmat most már személyére átruházni, ki ezen bizalomnak gyors és pontos szolgálat által mindenkor lelkiismeretesen megfelelni iparkodand.

Tisztelettel
Póti Mária,

kinél egy jó nevelésű fiu mint tanuló felfogadtatik.

A magyar-francia

biztosító részvénytársaság

(8 millió forint részvénytőkével aranyban)

nagy-becskereki főügynöksége

biztosít ez évben jégverés ellen igen olcsó díjtételekért és ad a feleknek egy

50% árelengedést a biztosítási díjakból.

Káreseteknél a biztosított díj még akkor is teljesen kifizetetik, ha a piaci ár az illető buzanemnek a káreset idején olcsóbb lenne.

Aratás- és cséplőköltségek csakis tökéletes káresetnél számíttatnak.

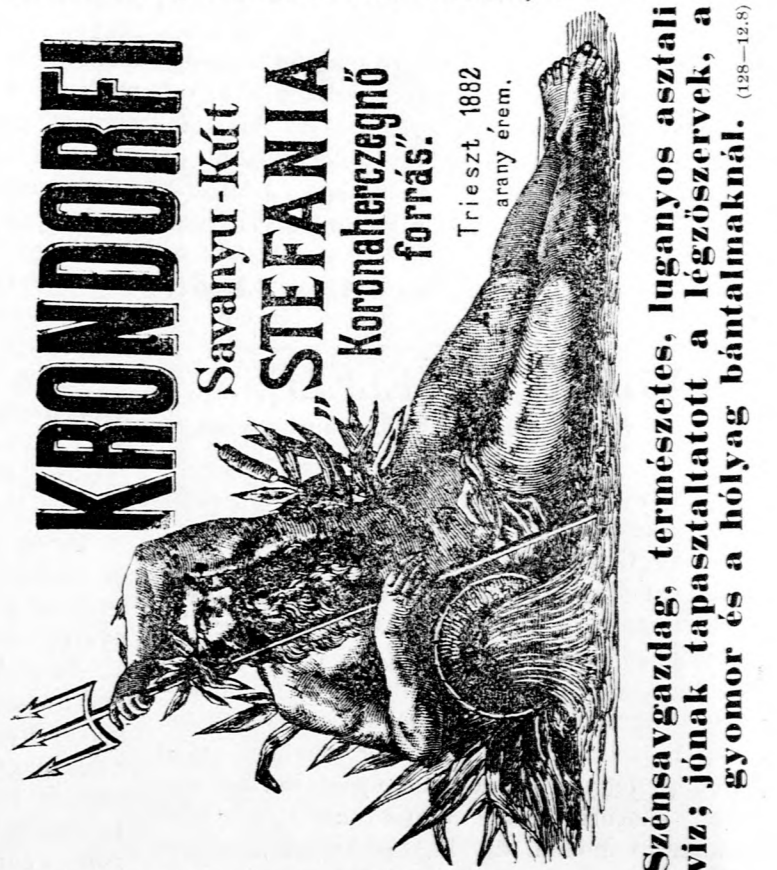
Szíves biztosítási megbízásokat tűz, jég és szállítási veszélyek ellen, valamint az ember életére, elvállal a fennebbi főügynökség, képviselve

Messinger Jakab által Nagy-Becskereken.

Elvállalok továbbá közvetítéseket kölcsönökre 300 forinttól a legmagasabb összegig, a mely kölcsön 4 1/2%, 5% kamat mellett tetszőszerinti részletekben törleszthető. És minekutána azon kellemes helyzetben vagyok, az osztr.-magyar birodalomnak legelső pénzügyminiszterével személyesen közlekedhetni, ez oknál fogva illetően megbízásokat a leggyorsabban teljesíthetem.

(137-6.6)

Kutvállalat: Kahl és társa, Krondorf.

Főraktár Nagy-Kikindán Nack Ede és Ujvidéken Kleintsek József uraknál

Magyar vörös-kereszt-egylet sorsjegyek.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi huzás f. évi július 1-én.

Ezen huzásban főnyeremény 50.000 forint. Továbbá 1 nyeremény à 5000 frt, 4 nyeremény à 1000 frt, 10 nyeremény à 500 frt, 25 nyeremény à 100 frt, 30 nyeremény à 50 frt, 52 nyeremény à 25 frt.

A nyeremény sorsolásán kívül törlesztési sorsolás is történik; minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók a Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében Budapest, Dorottya-utca 1. sz., valamint minden bank- és váltóháznál az országban. (169-5.9)

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL

24-ik szám.

Csütörtök, június 14-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Hirdetések és melléletek —

Melléklet a „Torontál” 1883. évi 23-ik számához.

170 sz. B. v. k. 1883.

(172—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közírré tehetik, miszerint a tekintetes n.-becskereki e. f. kir. törvényszéknek mint váltóbírósnak 1883. évi 2303. számú végzésevel megkeresett tek. nagy-becskereki kir. járásbírósnak 1883. évi május 16-án 3613. szám alatt kelt végzése folytán Deutsch Jakab részére, Klein Emanuel, m.-szent-mihályi lakosnál 298 forint 75 krajczár és jár. iranti kielégítési végrehajtás útján 1883. évi május 17-én lefoglalt, 304 forint 6 krajczár becsült vegyes kereskedési árucikkekből és butorokból álló ingóknak Magyar-Szt.-Mihályon, végrehajtási szervenő lakasan bírói arverősen készpénz fizetése mellett leendő eladatasa 1883. évi június 13-ik napjának délelőtti 8 órára tűzött ki.

Együttal felhívhatnak mindazok, kik az elarverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük berleti vagy haszonberleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjogok a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, de a követelés összege ugyanott kitéve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az arverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőlségére fognak utasíttatni.

Kelt N.-Becskereken, 1883. évi június 5-én.

Marianovich János,
kir. bír. végrehajtó.

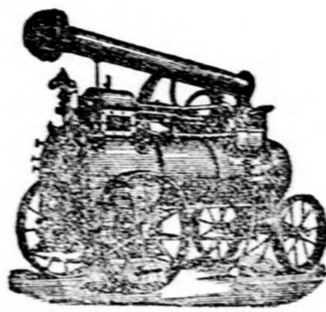
Pályázat. (154—33)

Az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében szervezett s jelenleg üresedésben levő magyar-czernyai községi szülészeti állomásnak választás útján leendő betöltésére határidőül e folyó évi június hó 8-ik napjának, délelőtti 10 órája, Magyar-Czernya községe községházán kitűzve, felhívhatnak mindazon okleveles szülésznek, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, hogy a fenti törvényzikk értelmében felszerelt kervényeiket a választást megelőző napig hozzám benyújtsák.

Ezen állomással 80 forint fizetés, egy szoba s fél konyhából álló lakás s minden szülési esetről 50 krajczár járandóság van biztosítva.

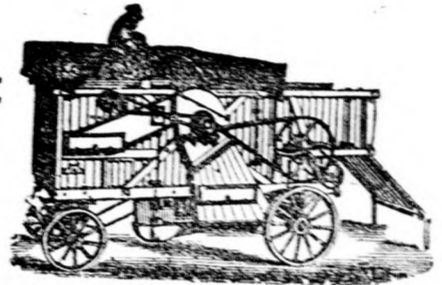
Kelt Zombolyán, 1883. évi május hó 10-én.

Belitska Béni,
szolgabíró.

Kellner Ferencz

valamennyi gazdasági gépek, különösen:
gőzcséplőgépek, járgányok, trieurök,
rosták stb.

GYÁRI RAKTÁRA

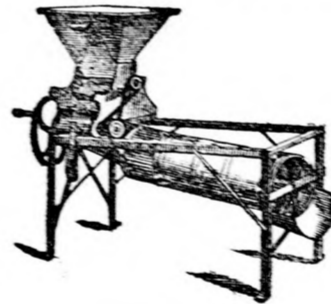
a t. gazdaközönségnek legmelegebben ajánltatik.

A jótállási kötelezettség, minden gép kitünő s tartós szerkezeteert s kiváló munkaképességeert szívesen elvállaltatik. Eladás gyári árak és könnyű fizetési feltételek mellett.

GÉPRAKTÁR:

temesvári ut

Nagy-Becskereken.

ÜZLETHELYISÉG:

„Az arany vakaróhoz”,
Hunyady- (fő-) utca
Nagy-Becskereken.

(168—12.2)

„Russanda” iszapfürdő Mellenczén

(Torontálmegyében)

A fürdőevad, mint közönségesen, május hó 15-től szeptember hó közepéig tart.

Kóralakok, melyek ellen a Russanda iszapfürdő kedvező eredménnyel használtatott: Görvélykor (serophulose)-Rheoma, idült sebek, különösen olyanok, melyek csontgyulladásnál és csontszuvasodásnál mutatkoznak. Megkeményes dések. Daganatok az egyes tagokon, mint előre ment gyulladások következményei. Dagadt ízületek, kifeszített inak, ezek folytan összezsugorodott s megmerevedett kezek, lábak stb. Bőrbetegségek; de különösen ajánltatik vérszegénység, nőknél a rendetlen és mértéken felüli vérvesztesség stb. ellen.

Fürdőben vendéglő, szépen butorozott szobák, kert és naponkint zene. Távirda és posta állomás.

Közelebbi felvilágosítást a legnagyobb készséggel ad a tulajdonosnő **Klaits Anna Mellenczén**, kihez mindennemű kérdézőködések intézendők.

(150—6.5)